

аспірант III курсу
кафедри германської
та фіно-угорської філології
Київського національного
лінгвістичного університету

СОМАТИКОН НЕВЕРБАЛЬНОЇ ТРАНСЛЯЦІЇ ІМПЛІЦИТНОЇ НЕГАТИВНОЇ ОЦІНКИ В АНГЛОМОВНОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Різноманіття форм невербальної комунікації неодноразово було предметом опису та систематизації в термінах мови тіла, невербальних компонентів, невербальних знаків спілкування. І.І. Серякова стверджує, що фактично все різноманіття вербальних і невербальних форм поведінки людей можна розглядати як систему дискурсивних практик [4, с. 84]. Виникнувши в надрах семіотичних досліджень, невербалістика вивчає питання, пов'язані з різними типами тілесних знаків, які широко застосовуються в різних жанрах дискурсивних практик людського життя.

У сучасних комунікативних студіях у межах лінгвосеміології з'явився новий об'єкт досліджень – *соматикон* дискурсу, що розуміють як прагматично зумовлену сукупність невербальних знаків комунікації та їх лінгвальних позначень, що своїми системними парадигматичними й синтагматичними відношеннями утворюють семіотичний простір тілесності дискурсивної практики [5, с. 16]. Для вимірювання невербального вияву інформаційної поведінки людини в спілкуванні більшість дослідників апелюють поняттям *невербального знаку/номінації невербального знаку*.

Гендерні аспекти лінгвістики загалом і невербального спілкування зокрема стали об'єктом лінгвістичних досліджень багатьох сучасних українських і зарубіжних учених, таких як І.І. Серякова, Л.В. Солощук, О.І. Горошко, О.Л. Каменська, А.В. Кириліна, Г.Ю. Крейдлін, А. Піз, Дж. Хол, Д. Лезерс. Надзвичайно розповсюджений сьогодні в лінгвістичних розвідках термін «гендер» позначає соціокультурні, мовні та мовленнєві міжстатеві відмінності [1, с. 8]. Відповідно, чоловіки й жінки вважаються гендерно диференційованими мовними особистостями. Оскільки вербальне спілкування завжди супроводжується невербальним, невербальне спілкування, відповідно, є також гендерно маркованим.

У полі зору розвідки – категорія імпліцитної оцінки, зокрема негативної. Особливістю імпліцитного вираження негативної оцінки є випущення оцінкового компонента з пропозиційного змісту висловлення. Тобто оцінка виражається опосередковано, будучи імпліцитним смислом висловлення, який стає зрозумілим лише в певному контексті й утрачає його в інших умовах або поза будь-яким контекстом. Висловлення негативної оцінки в діалогічному спілкуванні є переважно емотивно-оцінними, оскільки вони передбачають не лише раціональний (оцінний) компонент, а й емотивний, тобто негативний характер емоцій, а отже, і оцінки. Емоціями, що актуалізуються у вираженні негативної оцінки, переважно є незадоволення, обурення, гнів, образа, зневага, роздратування, презирство. Метою статті є виявлення та аналіз особливостей невербального вияву імпліцитної негативної оцінки комунікантами різної статі в діалогічній взаємодії з огляду на гендерну належність.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань: 1) вивчити і проаналізувати вплив гендерного аспекту на діалогічний дискурс загалом і невербальне спілкування зокрема; 2) показати відмінність уживання невербальних засобів чоловіками та жінками в гомогенній і гетерогенній комунікативній ситуації; 3) навести приклади англomовного діалогічного дискурсу, які проілюструють передачу імпліцитної негативної оцінки комунікантами різної статі невербальними засобами.

У ході досліджень науковцями виявлені значимі відмінності у використанні невербальної комунікації чоловіками та жінками. Уважається, що жінки більш «умілі» транслятори невербальних знаків і, відповідно, краще «зчитують» невербальні сигнали партнерів по комунікації [6, с. 275]. Це пов'язують із більшою настроєністю та включеністю жінок у спілкування, здатністю сприймати інформацію одночасно з різних каналів трансляції: вербального, аудитивного, зорового, тілесного. За нашим спостереженням, у діалогічному спілкуванні як жінки, так і чоловіки неминуче послуговуються невербальними знаками у вираженні негативного ставлення.

Проте, на нашу думку, існують певні розбіжності в діапазоні залучення невербальних знаків і схильності до їх репрезентації представниками обох статей, підставою яких є вплив гендерних стереотипів спілкування, гомогенність/гетерогенність комунікації, соціальна дистанція і стосунки між комунікантами й, безумовно, загальні умови перебігу комунікації.

Гендер відображається в *гендерних стереотипах*, які ми трактуємо як стандартизовані уявлення про моделі поведінки й риси характеру, що відповідають поняттю «чоловіче» та «жіноче», закріплюються в суспільстві через інституалізацію й ритуалізацію статі [1, с. 21]. Феномен стереотипу є амбівалентним через двояке функціонування в людській комунікації. З одного боку, гендерні стереотипи є універсальними матрицями для розуміння поведінки представниками обох статей. Проте, з іншого боку, саме гендерна стереотипізація нав'язує комунікативні патерни поведінки як чоловікам, так і жінкам. Пов'язані із цим поняття *маскулінності* й *фемінності* пронизують усі сфери життя суспільства, неминуче проникають і у сферу вербальної та невербальної комунікації. Маскулінна мовленнєва поведінка передбачає домінування, логіку в судженнях і розсудливість, натомість фемінна поведінка характеризується протилежними якостями: поступливістю, встановленням гармонійного спілкування, емоційніс-

тю. Емоційність жіночого мовлення є прикладом універсального гендерного стереотипу, що детермінує й більш експресивну невербальну поведінку, зокрема й у вираженні негативної оцінки імпліцитно. Варто відмітити, що жіноча емоційність часто резонує зі стереотипною поступливістю та встановленням гармонійної й безконфліктної комунікації, тому, слідуючи принципу кооперації та бажаючи зберегти «обличчя», жінки часто висловлюють негативну оцінку імпліцитно саме невербально:

“The golf club?” said Muriel. “Well, that would be very nice of course. You haven’t got room at home, I imagine”.

“No, not quite”, said Betty. It was clearly one of the most difficult things she had ever to say. “But” –

“Well, I’m sure the golf club would be very nice”, said Muriel again. “Look, do forgive me – er, Betty, – but we did wonder if perhaps you would consider having the reception here. Plenty of room, and we could have a marquee, especially if the wedding were to be moved to May, which would be better in any case. I would have thought” –

A surge of anger, an actual physical wave of heat, went through Grace. She stood up, so that they would all take notice of her, and said, quite quietly, “That’s very kind, Mrs. Bennet, but I don’t want to postpone the wedding any further. And I think the golf club would be extremely nice, don’t you, Charles?” [Vincenzi, 44].

У поданому дискурсивному фрагменті розмови між нареченими та їхніми батьками щодо майбутнього весілля ми спостерігаємо, яку сильну емоційну реакцію спричиняє в нареченої (Грейс) негативна оцінка мовленевих дій матері нареченого в нав’язуванні своїх думок щодо дати й місця проведення самого весілля, загальне зверхнє ставлення останньої до батьків дівчини. Проте, не порушуючи принцип увічливості й уникаючи розгортання конфлікту, жінка висловлює негативне ставлення в невербальній площині через поєднання невербальних знаків «поза» та «голос»: передусім, зміна положення (*She stood up, so that they would all take notice of her*), що семіотично є знаком несхвалення ігнорування думки Грейс і привернення уваги до її присутності в цій ситуації; по-друге, зниження тону голосу для емпізи власне її слів.

Соматикон невербальної трансляції імпліцитної негативної оцінки виявляє розбіжності в *гомогенних* і *гетерогенних* комунікативних групах, що варте уваги в руслі дослідження. Проаналізований ілюстративний матеріал засвідчує різну невербальну комунікативну поведінку жінок і чоловіків в інтеракції з представниками тієї самої статі й протилежної. Характер невербальних знаків виявляє залежність від стосунків чоловіка та жінки й регулюється відповідною *комунікативною дистанцією*, у межах якої відбувається інтеракція. Г.Ю. Крейдлін виділяє такі п’ять типів комунікативної дистанції: далека, публічна, соціальна, особиста й інтимна [3, с. 467]. У ракурсі контактного діалогічного дискурсу актуальними є останні три з перерахованих. Соціальна дистанція розділяє людей у соціумі та характерна для формальних зустрічей і публічних місць. Особиста дистанція є захисною зоною комфорту в міжособистісній комунікації. Інтимна дистанція або відстань є сферою особливо близьких стосунків і включає повний тілесний контакт [3, с. 468]. Невербальне висловлення негативної оцінки виявляє залежність від комунікативної дистанції і стосунків між мовцями: чим менша дистанція між мовцями (відповідно, ближчі стосунки), тим більше невербальних знаків залучає мовець для трансляції негативної оцінки та її емоційних виявів, а подекуди комунікація відбувається лише в невербальній площині.

Чоловік – жінка

Жінки схильні чітко розпізнавати найнезначніші невербальні знаки, оскільки вони пильніше розглядають своїх співрозмовників-чоловіків [6, с. 293]. Саме тому, незважаючи на те, що вербалізує чоловік, вони швидко інтерпретують прихований смисл та істинне негативне ставлення останнього. У формальній ситуації спілкування, тобто при *соціальній дистанції* між чоловіком і жінкою, чоловіки демонструють стриманість у залученні невербальних знаків, надаючи перевагу лише вербальній комунікації. Негативна оцінка чоловіка в такому разі виявляється в більшості випадків лише через вираз обличчя, коливання висоти й тону голосу або паузи. Проте жінка виявляє чутливість і до незначних невербальних реакцій у спілкуванні з чоловіком:

“So”, Detective Vicks says. “What’s this about?”

“A man I know may be a Nazi”

The Detective purses his lips. “A neo-Nazi?”

“No. The kind from World War Two”.

Vicks gazes me for a while. “You think I’m making this up”, I say, so surprised that I meet the detectives gaze head-on. “Why would I do that?”

Nick tilts his head and I can see that he’s already making a judgment about me.

“He doesn’t wear a swastika on his forehead”, I say. “But he has a German accent. In fact he used to teach the language at the high school”.

“Hang on – are you talking about Josef Weber?” Vicks says. “He goes to my church. Sings in the choir. He led the Fourth of July parade last year, as the Citizen of the Year. I’ve never ever seen the guy swat a mosquito!”

“Maybe he likes bugs more than he liked Jews”. I say flatly.

Vicks leans back in his chair. “Ms Singer, did Mr. Weber say something that upset you personally?” [Jodi Picoult The storyteller, 68].

Варто відмітити, що за формальних стосунків між чоловіком і жінкою чоловік часто підсилює своє негативне ставлення через типовий невербальний знак субординації [2, с. 85], акцентуючи увагу на посаді, яку він займає, за допомогою невербального жесту відкидання тіла на спинку крісла (невербальний знак «поза»). Отже, чоловік підкреслює соціальну відстань, відстоює домінуючість своєї думки та недоречність дій жінки.

Соматикон невербальної трансляції негативної оцінки між чоловіком і жінкою, що перебувають у близьких стосунках, має інший характер і різниться залежно від присутності/відсутності інших комунікантів. *За відсутнос-*

ми трети осіб діапазон невербальних знаків розширюється, часто переважає над вербальним спілкуванням. Не тільки жінки, а й чоловіки активно послуговуються невербальними знаками, висловлюючи негативне ставлення. Окрім характерного виразу обличчя, що виражає несхвалення, роздратування, презирство тощо корелятив негативної оцінки, підвищення або, навпаки, надмірне зниження висоти й тону голосу, пауз і мовчання, різноманітних неголосових артикуляцій, жестів руками та головою, варто відзначити також прагнення збільшити комунікативну відстань і дистанцію між мовцями різних статей як перманентний вияв негативної оцінки при близьких стосунках між чоловіком і жінкою. Якщо чоловік і жінка є подружжям чи перебувають у романтичних стосунках, збільшення відстані може виявлятися й через витіснення із зони інтимної відстані та намагання уникнути фізичного контакту (тобто дотику):

He was plainly very upset; Grace put her hand on his arm. He shook it off. [Rosamunde Pilcher, 60].

“All right”, she said and sighed.

Charles heard the sigh and glared at her. When he came over to kiss her briefly, she turned her head away [Rosamunde Pilcher, 583].

“Do you know Josef Weber?” I ask, suddenly remembering what Mary said.

Adam rolls onto his back. “I’m hopelessly in love”, he repeats. “Do you know Josef Weber? Yeah, that’s a normal response...” [Jodi Picoult The storyteller, 33].

Присутність трети осіб модифікує патерни невербального вираження негативної оцінки між чоловіком і жінкою. Прикметно, що, хоча різноманіття невербальних сигналів помітно скорочується, проте, враховуючи близькі стосунки та знання свого партнера, такі невербальні поля, як «погляд» і «голос», набувають якісно іншого вияву. Домінантним у вираженні негативного ставлення стає зоровий невербальний канал зв’язку між чоловіком і жінкою, що яскраво ілюструє кінодискурс:

JOURNALIST: I believe our editor agreed as a part of a deal that you would give our readers some tips for entertaining.

WALLIS: Did we agree that?

KING EDWARD VIII: We did, darling, yes. They paid extra.

WALLIS:

[Crown, S 1, S 5].

Несхвалення дій чоловіка та незадоволення від поставлених ним умов виражається жінкою пильним поглядом, суворим виразом обличчя, зімкненими в роздратуванні губами і злегка піднятою бровою, яке за мить змінюється натягнутою й зімітованою посмішкою для продовження гармонійного спілкування.

Несхвалення дій чоловіка та незадоволення від поставлених ним умов виражається жінкою пильним поглядом, суворим виразом обличчя, зімкненими в роздратуванні губами і злегка піднятою бровою, яке за мить змінюється натягнутою й зімітованою посмішкою для продовження гармонійного спілкування.

Чоловік – чоловік

Комунікація чоловіків спрямована на обмін інформацією, а не на спілкування заради спілкування. Оскільки чоловікам не притаманна схильність до підтримки гармонійного плину комунікації й зацікавленість у почуттях та емоціях співрозмовника, це зумовлює меншу схильність до залучення невербальних засобів комунікації й, відповідно, увагу до невербальних сигналів з боку співрозмовника [2; 3; 6]. Проте все ж це не заперечує інтендованого використання невербальних знаків для вираження негативної оцінки чоловіками в гомогенній комунікативній групі за умови приблизно однакового соціального статусу. Комунікативна поведінка чоловіка спрямована на домінування й управління розвитком комунікації. Метою будь-якого чоловіка є домогтися того, щоб комунікативний партнер, тим більше чоловік, прийняв його точку зору. Невербальним інструментом чоловіка у висловленні заперечення, обурення, роздратування та інших негативно-оцінних емоцій у гомогенній комунікації є поле «голос». У чоловічому діалогічному дискурсі голос постає надзвичайно потужним інструментом вираження негативної оцінки, впливу та переконання комунікативного партнера.

Якщо комуніканти-чоловіки перебувають у дружніх стосунках, тобто спілкування відбувається в просторі особистої дистанції, невербальний знак «голос» комбінується із жестами й характерним упізнаним виразом обличчя:

NICK: She hired Max Brodtkin and he’s really good. He’s really, really good. Who’s your guy?

ROBERT: Gerald Watkins Mayfield.

NICK: Yeah, see, I don’t know them.

ROBERT: He's a local guy. Does mostly wills and trusts, you know, that sort of thing. But it's all law, right?

NICK: It's all law? (raising his voice)

ROBERT: Y-yeah...

NICK: It's all law? (raising his voice once more)

[Divorce, S1, S5].

За формальних стосунків соматикон негативно-оцінного ставлення чоловіків досить стриманий. Комунікація відбувається переважно у вербальній площині, тому саме голос несе прагматичну навантаженість невербального транслятора негативно оцінки чоловіка. Якщо психологічно голос є корелятом характеру людини [3, с. 245], то просодичні характеристики мовлення чоловіка, який негативно оцінює слова чи дії комунікативного партнера чоловіка, змінюються: висота й тон підвищуються або, навпаки, знижуються,

темپ пришвидшується. Отже, чоловік намагається переконати співрозмовника у своїй правоті й вплинути на його поведінку.

Ще однією особливістю соматикону тілесності в комунікації між чоловіками, що імплікує негативну оцінку співрозмовника, за нашим спостереженням, є зміна положення тіла (наприклад, із сидячого у вертикальне) та прагнення збільшити просторовий контакт. Негативна оцінка й відповідна їй емоція провокують у чоловіка фізичну реакцію відсторонення, що демонструє небажання сприймати точку зору, відмінну від власної, та образу. У результаті збільшення просторової комунікативної дистанції, зрештою, призводить до завершення комунікації, що ілюструє такий приклад:

a) TOMMY LASCELLES: *Oh, thank you for letting me know.*

b) LORD SALISBURY: *Of course, Tommy, thank you for understanding.*

c) TOMMY LASCELLES: *I imagine it must be difficult, being dictated to by an employee.*

d) LORD SALISBURY: *I wasn't dictated to!*

e) TOMMY LASCELLES: *Am I missing something? You said this editor was telling you what he was going to print in your newspaper.*

f) LORD SALISBURY: *He is. But I can't keep telling him what to write!*

g) TOMMY LASCELLES: *I thought that was the point of owning a paper.*

h) LORD SALISBURY: *(standing up) Look, I'm just trying to help you, Tommy! I suggest you see this for the kind gesture that it is!*

i) TOMMY LASCELLES: *What? That you are about to print an article that will cause deep distress to senior; let's be quite clear; the most senior members of The Royal family?*

j) LORD SALISBURY: *That I'm warning you! That I'm giving you the heads-up!*

k) TOMMY LASCELLES: *(scoffs) I'm on my knees with gratitude.*

Both men stare at each other for a moment, then Lord Salisbury leaves in fast pace [Crown, S 1, S 6].

Просодичне оформлення реплік d) – k) обох чоловіків у ході комунікації помітно модифікується: голос підвищується, а темп артикуляції пришвидшується. Зрештою, обурення та незгода Лорда Селісбері виявляються в різкій зміні положення тіла: чоловік устає з крісла, деякий час продовжує комунікацію в підвищеному тоні. Взаємний обмін висловленнями, що імплікують негативну оцінку дій один одного, завершується фінальним невербальним акордом – пильним поглядом, сповненим обурення, гніву та презирства, який і завершує комунікацію.

Жінка – жінка

В основі комунікації жінок є прагнення встановити й підтримувати фатичний контакт, що зумовлює більшу, порівняно з чоловіками, кількість регуляторів спілкування (філерів, засобів зворотного зв'язку), психологічну акомодацию до партнера по комунікації, гнучкість мовленнєвої поведінки. Дослідження свідчать, що жінки частіше, ніж чоловіки, супроводжують обмін висловленнями посмішкою [6]. Досить часто жінка маскує висловлену імпліцитно негативну оцінку фальшивою посмішкою для збереження власного обличчя:

"What am I going to do next? I'm wrecked. And all those rumors..."

"You'll manage something, I'm sure", she said with that mischievous smile of hers [Jane Green Girl Friday, 56].

Інтерація в жіночій гомогенній комунікативній групі виявляє високу концентрацію невербальних знаків, що зумовлене, з одного боку, схильністю самої жінки до невербальної трансляції емоцій і почуттів, з іншого – чутливістю до невербальних сигналів співрозмовниці. Голос жінки здатен висловлювати безліч негативно-емоційних відтінків, неминуче транслює негативну оцінку слів чи дій співрозмовниці, що ніколи не залишається непоміченим іншою жінкою в спілкуванні:

"Please, call me Grace", said Grace, "And no, I don't play golf. And I'm not marvelous at tennis either; certainly don't play every day. I don't have time".

"Oh, no, of course", said Florence, "I forgot Charles said you had a job". She made it sound as if a job was a rather nasty disease [Penny Vincenzi, 14].

"He is heaven, darling", she said later, out in the kitchen, helping Grace find some more drinks. "Absolute heaven. And so attractive!"

"Is he?" said Grace shortly.

Clarissa looked at her sharply and changed the subject [Pilcher, 394].

Артикуляційні неголосові реакції жінок виявляють широку різноманітність у вираженні несхвалення, роздратування чи незгоди:

Words failing her, Ellen emitted a kind of strangulated squeak, and glancing at her watch was glad to see that it had gone five in the afternoon. [Rowan Coleman *The happy home for broken hearts*, 170].

“Well, he’d have to talk either to Mr. Churchill or Adolf Hitler about it”, said Grace wearily, “they’re responsible, not me”.

Muriel made the distasteful noise that was so entirely her own, halfway between a snort and a sniff, and went back to the socks she was knitting [Penny Vincenzi, 247].

Жінки демонструють також швидку інтерпретацію навіть незначних невербальних сигналів, зокрема підняття брови в негативному подиві, на що миттєво реагує жінка-співрозмовниця:

Anabel looks at Kit with concern. “Is everything okay?”

“Doesn’t sound like it. That was Charlie, my best friend”. She notes Anabel’s raised eyebrow and adds. “It’s a she. Charlies short for Charlotte” [Jane Green *Girl Friday*, 206].

Отже, проаналізований матеріал засвідчує відмінності соматикону невербальної трансляції імпліцитної негативної оцінки жінками та чоловіками. Відмінність невербальної комунікативної поведінки жінок і чоловіків в інтеракції з представниками тієї самої статі й протилежної детермінується, за нашим спостереженням, впливом гендерних стереотипів спілкування, гомогенністю/гетерогенністю комунікації, соціальною дистанцією і стосунками між комунікантами.

У чоловічому гомогенному діалогічному спілкуванні невербальною домінантою вираження негативної оцінки є голос і зміна положення тіла (наприклад із сидячого у вертикальне) у прагненні збільшити просторовий контакт. Для жіночого гомогенного спілкування у висловленні негативно-оцінного ставлення характерне різноманітне залучення невербальних сигналів (мімічні рухи обличчя, модифікації голосу, жести, фальшива посмішка) та висока чутливість і швидка респонсивність комунікативних партнерок. Соматикон невербальної трансляції негативної оцінки між чоловіком і жінкою в гетерогенній ситуації спілкування різниться залежно від присутності/відсутності інших осіб.

Література:

1. Кирилина А.В. Гендер: Лингвистические аспекты / А.В. Кирилина. – М.: Институт социологии РАН, 1999. – 180 с.
2. Крейдлин Г.Е. Мужчины и женщины в невербальной коммуникации / Г.Е. Крейдлин. – М.: Языки славянской культуры, 2005. – 255 с.
3. Крейдлин Г.Е. Невербальная семиотика / Г.Е. Крейдлин. – М.: Новое литературное обозрение, 2002. – 580 с.
4. Серякова И.И. Типология невербальных знаков коммуникации / И.И. Серякова // *Science and Education a New Dimension. Philology*, II (5), Issue: 28, 2014. – С. 84–88.
5. Серякова И.И. Невербальный знак коммуникации в англоязычных дискурсивных практиках: [монография] / И.И. Серякова. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2012. – 280 с.
6. Leathers Dale G. *Successful nonverbal communication: principles and applications* / Dale G. Leathers. – Allyn & Bacon, 2008. – 401 p.
7. Crown [TV film series]: Season 1, Episode 5. – 51 min.
8. Divorce [TV film series]: Season 1, Episode 1. – 42 min.
9. Jane Green *Girl Friday* – Penguin books, London. – 401 p.
10. Jodi Picoult *The storyteller* – Hodder & Stoughton, London. – 536 p.
11. Rowan Coleman *The happy home for broken hearts* – Arrow books, London, 2010. – 391 p.
12. Penny Vincenzi *Forbidden places* – *Headline review*, London, 2006. – 625 p.

Анотація

М. КАМІНСЬКА. СОМАТИКОН НЕВЕРБАЛЬНОЇ ТРАНСЛЯЦІЇ ІМПЛІЦИТНОЇ НЕГАТИВНОЇ ОЦІНКИ В АНГЛОМОВНОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Стаття присвячена дослідженню впливу гендерного фактора на невербальну комунікацію в англomовному діалогічному дискурсі, зокрема у висловленні мовцями негативної оцінки імпліцитно. Проілюстровано відмінність уживання невербальних засобів чоловіками та жінками в гомогенній і гетерогенній комунікативній ситуації й зосереджено увагу на особливостях, що провокують ці розбіжності.

Ключові слова: соматикон, невербальний знак, імпліцитна негативна оцінка.

Анотация

М. КАМИНСКАЯ. СОМАТИКОН НЕВЕРБАЛЬНОЙ ТРАНСЛЯЦИИ ИМПЛИЦИТНОЙ НЕГАТИВНОЙ ОЦЕНКИ В АНГЛОЯЗЫЧНОМ ДИАЛОГИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ: ГЕНДЕРНЫЙ АСПЕКТ

Статья посвящена исследованию влияния гендерного фактора на невербальную коммуникацию в англоязычном диалогическом дискурсе, в частности в высказывании говорящими негативной оценки имплицитно. Проиллюстрированы особенности употребления невербальных средств мужчинами и женщинами в гомогенной и гетерогенной коммуникативной ситуации, внимание сосредоточено на особенностях, что провоцируют данные расхождения.

Ключевые слова: соматикон, невербальный знак, имплицитная негативная оценка.

Summary

M. KAMINSKA. GENDER ASPECT OF NONVERBAL COMMUNICATION OF IMPLICIT NEGATIVE EVALUATIONS AND EMOTIONS IN DIALOGUE

The article under consideration deals with gender differences in nonverbal skills of men and women. While expressing implicit negative evaluations and emotions like dislike, irritation, disapproval, or contempt, men and women tend to perform different nonverbal cues. We claim that these differences depend on gender stereotypes, homogeneous or heterogeneous type of communication, and type of relations between man and woman, which thus presupposes communicative distance between them.

Key words: nonverbal communication, gender, implicit negative evaluation.